

Työelämäläheisyys ja työelämäyhteistyö ammatillisessa koulutuksessa

Hyvät vastaajat,

Tervetuloa vastaamaan Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) kyselyyn. Kysely liittyy Karvin ammatillisen koulutuksen työelämäläheisyys ja työelämäyhteistyö -arviointiin, joka toteutetaan vuosina 2021–2022. Arvioinnilla tuotamme tietoa koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteistyön rakenteista ja muodoista sekä niiden toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Lisäksi tuotamme tietoa työelämässä oppimisen toteutumisesta, toteuttamisen tavoista, toimivuudesta ja vaikuttavuudesta. Samalla selvitämme myös työelämäyhteistyöhön ja työelämässä oppimiseen liittyviä vahvuuksia, haasteita ja hyviä käytäntöjä.

Tämä kysely on suunnattu ammatillisia tutkinnon osia opettaville ja siinä keskitytään erityisesti työelämässä oppimiseen. Kysymysten pohtiminen ja niihin vastaaminen toteutetaan koulutusalaakohtaisena pienryhmänä, johon kuuluu kyseisen koulutusalan eri tutkinnoissa ammatillisia tutkinnon osia opettavia henkilöitä. Vastaajaryhmässä tulisi olla mukana perustutkintokoulutusta, ammattitutkintokoulutusta ja erikoisammattitutkintokoulutusta tuntevia henkilöitä.

Toivomme, että kunkin vastaajaryhmän koko on noin 5–8 vastaajaa. Mikäli järjestätte kyseiseltä koulutusosalta vain yhtä tai kahta tutkintoa voi vastaajien määrä olla pienempi. Vastausten tulisi kuitenkin aina olla ryhmävastauksia. Raportoimme tulokset siten, ettei yksittäistä koulutuksen järjestäjää tai vastaajaryhmää voi tunnistaa niistä.

Arvioinnin toteuttaminen tarjoaa teille mahdollisuuden keskustella ja tunnistaa erityisesti työelämässä oppimiseen liittyviä vahvuuksianne, haasteitanne ja hyviä käytäntöjanne. Vastaamalla olette mukana kehittämässä ammatillista koulutusta. Koulutuksen järjestäjille ei toimiteta järjestäjäkohtaista palautetta tämän henkilöstölle suunnatun kyselyn tuloksista.

Tämän kyselyn lisäksi arviointihankkeessa kerätään kyselyllä tietoa koulutuksen järjestäjiltä ja muilla menetelmillä opiskelijoilta, työpaikkaohjaajilta ja työnantajilta.

Kyselyn rakenne

Kysely koostuu seuraavista osioista:

1. Taustatiedot
2. Yhteistyö työelämän kanssa ja työelämässä oppiminen
3. Hyvät käytännöt
4. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kokonaisarviointi
5. Palautetta Karville

Toivomme, että vastatessanne osioon 2 pohditte työelämässä oppimista ja työelämäyhteistyötä kokonaisuudessaan koulutusalanne ammatillisia tutkinnon osia opettavan henkilöstön näkökulmasta vuodesta 2018 alkaen eikä ainoastaan koronaepidemian aikana. Osiossa 3 voitte halutessanne kuvata työelämässä oppimiseen liittyviä hyviä käytäntöjä. Lisäksi kyselyn lopussa osiossa 4 kartoitetaan muutamalla kysymyksellä käsitystänne ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmästä. Tietoa käytetään tulevan arvioinnin suunnittelutyössä. Kyselyn lopussa voitte antaa Karville palautetta.

Vastausohjeet

Kun vastaatte kyselyyn, voitte halutessanne pitää vastaamisessa taukoa painamalla kyselyn alalaidassa painiketta ”Tallenna ja jatka myöhemmin”. Kopioikaa ruudulla oleva linkki ja/tai lähettäkää se edelleen sähköpostiinne, jotta voitte jatkaa kyselyn täyttämistä samasta kohdasta myöhemmin.

Mikäli organisaationne sisällä eri henkilöt vastaavat kyselyn eri osioihin voitte jakaa seuraavalle vastaajalle uuden vastauslinkin, jonka saatte keskeyttäessänne kyselyyn vastaamiseen. Kun olette vastanneet kyselyn kaikkiin osioihin, tallentakaa lopullinen vastauksenne painamalla kyselyn lopussa ”Lähetä” -painiketta. Lähettämisen jälkeen voitte tulostaa tai ladata vastaukset omaan käyttöönne.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn 10.12.2021 mennessä.

Kiitos osallistumisestanne!

Lisätietoja

- Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, raisa.hievanen@karvi.fi, puhelin 029 533 5542
- Johtava arviointiasiantuntija Paula Kilpeläinen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 029 533 5557
- Arviointiasiantuntija Anni Tuurnas, etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 029 533 5593
- Arviointiasiantuntija Mari Huhtanen etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 029 533 5510 (erityisesti metodiset kysymykset)

Tietoja arvioinnista löytyy lisäksi [hankkeen verkkosivuilta](#).

[Tietosuojaseloste](#)

Taustatiedot

Koulutuksen järjestäjä _____

Vastaajien määrä (numerona) _____

Koulutusala (valitkaa se koulutusala, jonka näkökulmasta vastaatte kyselyyn)

Missä kyseisen koulutusalan tutkinnoissa opetatte? Valitkaa.

Yhteistyö työelämän kanssa ja työelämässä oppiminen

Käsitteitä:

Työelämässä oppiminen = Työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävä koulutus. Koulutus voidaan toteuttaa koulutussopimuksella tai oppisopimuksella.

1. Arvioikaa seuraavia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä – jokseenkin eri mieltä – osin samaa osin eri mieltä – jokseenkin samaa mieltä – täysin samaa mieltä

- Opettajat/kouluttajat välittävät organisaatiossaan eteenpäin työelämältä saamaansa tietoa yhteistyömahdollisuuksista.
- Opettajat/kouluttajat välittävät organisaatiossaan eteenpäin työelämältä saamaansa tietoa työelämän osaamistarpeista.
- Koulutuksen järjestäjällä on selkeät toimintatavat, miten työelämältä saatu tieto yhteistyömahdollisuuksista ja työelämän osaamistarpeista välitetään organisaatiossa eteenpäin.

2. Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisteriä tai muuta listausta alueen työpaikoista, joissa voi hankkia tutkinnon perusteiden mukaista osaamista.

- Kyllä
- Ei
- Emme tiedä

Mikäli vastaajat vastaavat kysymykseen 2 myöntävästi, seuraa jatkokysymys 2.1.

2.1. Listausta tai rekisteriä päivitetään opettajilta tulleen tiedon perusteella.

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Osin samaa osin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä
- Emme tiedä

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 1–2.

Työelämässä oppimisesta sopiminen

3. Ketkä osallistuvat työelämässä oppimisen tavoitteista sopimiseen?

Asteikko: Ei koskaan – harvoin – joskus – usein – aina

- Opiskelija, opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opiskelija ja opettaja/kouluttaja
- Vain opiskelija ja työpaikkaohjaaja

4. Ketkä osallistuvat opiskelijan työtehtävistä sopimiseen?

Asteikko: Ei koskaan – harvoin – joskus – usein – aina

- Opiskelija, opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opiskelija ja opettaja/kouluttaja
- Vain opiskelija ja työpaikkaohjaaja

5. Ketkä osallistuvat osaamisen kehittymisen seurannasta sopimiseen?

Asteikko: Ei koskaan – harvoin – joskus – usein – aina

- Opiskelija, opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opiskelija ja opettaja/kouluttaja
- Vain opiskelija ja työpaikkaohjaaja

6. Opettaja/kouluttaja varmistaa etukäteen opiskelijan riittävät valmiudet työelämässä oppimiseen (esimerkiksi aiempi osaaminen, työelämävalmiudet, sopivuus opintojen vaiheeseen ja urasuunnitelmiin).

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Osin samaa osin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 3–6.

Opiskelijan ohjaaminen työpaikalla

7. Miten opettajat/kouluttajat ohjaavat opiskelijaa työelämässä oppimisen aikana?

- Käynnit työpaikalla
- Tekstiviestit tai viestisovellukset
- Sähköposti
- Soitot (puhelimella, videokonferenssisovelluksilla kuten Teams, Zoom)
- Ohjaaminen virtuaalisissa oppimisympäristöissä (AR/VR)
- Muu, mikä/mitkä?

8. Opiskelijat saavat opettajilta/kouluttajilta tarvitsemansa tuen ja ohjauksen työelämässä oppimisen aikana.

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Osin samaa osin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

8.1. Perustelkaa vastauksenne.

9. Opiskelijat saavat työpaikkaohjaajilta tarvitsemansa tuen ja ohjauksen työelämässä oppimisen aikana.

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Osin samaa osin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

9.1. Perustelkaa vastauksenne.

10. Miten opettajat/kouluttajat ovat yhteydessä työpaikkaohjaajaan työelämässä oppimisen aikana?

- Käynnit työpaikalla
- Tekstiviestit tai viestisovellukset
- Sähköposti
- Soitot (puhelimella, videokonferenssisovelluksilla kuten Teams, Zoom)
- Muu, mikä/mitkä?

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 7–10.

Osaamisen kehittymisen seuranta

11. Miten opettaja/kouluttaja seuraa opiskelijan osaamisen kehittymistä työelämässä oppimisen aikana?

- Käynnit työpaikalla
- Tekstiviestit tai viestisovellukset
- Sähköposti
- Soitot (puhelimella, videokonferenssisovelluksilla kuten Teams, Zoom)
- Osaamisen kehittymisen seuranta virtuaalisissa oppimisympäristöissä (AR/VR)
- Muu, mikä/mitkä?

12. Arvioikaa seuraavia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä – jokseenkin eri mieltä – osin samaa osin eri mieltä – jokseenkin samaa mieltä – täysin samaa mieltä

- Opettajat/kouluttajat seuraavat opiskelijoiden osaamisen kehittymistä säännöllisesti työelämässä oppimisen aikana.
- Työpaikkaohjaajat seuraavat opiskelijoiden osaamisen kehittymistä säännöllisesti työelämässä oppimisen aikana.

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 11–12.

Näytöt

13. Ketkä osallistuvat näytön suunnitteluun?

Asteikko: Ei koskaan – harvoin – joskus – usein - aina

- Opiskelija, opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opettaja/kouluttaja ja työpaikkaohjaaja
- Vain opiskelija ja opettaja/kouluttaja
- Vain opiskelija ja työpaikkaohjaaja

14. Ketkä osallistuvat näytön arviointiin?

Asteikko: Ei koskaan – harvoin – joskus – usein - aina

- Opettaja/kouluttaja työpaikkaohjaaja
- Vain opettajat/kouluttajat
- Vain työpaikkaohjaaja

15. Näytöt toteutetaan osana työelämässä oppimista.

- Ei koskaan
- Harvoin
- Joskus
- Usein
- Aina

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 13–15.

Yhteiset oppimisympäristöt ja koneet, laitteet ja välineet

16. Koulutuslallamme on työelämän kanssa yhteisiä oppimisympäristöjä.

- Kyllä
- Ei

Mikäli vastaaja vastaa kysymykseen 16. myönteisesti, seuraa jatkokysymys 16.1

16.1. Missä tutkinnoissa teillä on yhteisiä oppimisympäristöjä? _____

17. Koulutuslallamme on työelämän kanssa yhteisiä koneita, laitteita ja/tai välineitä.

- Kyllä
- Ei

Mikäli vastaaja vastaa kysymykseen 17. myönteisesti, seuraa jatkokysymys 17.1

17.1. Missä tutkinnoissa teillä on yhteisiä koneita, laitteita ja/tai välineitä?

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 16–17.

Työelämässä oppimisen mahdollisuudet

18. Arvioikaa työelämässä oppimisen muotojen tunnettavuutta.

Asteikko: täysin eri mieltä – jokseenkin eri mieltä – osin samaa osin eri mieltä – jokseenkin samaa mieltä – täysin samaa mieltä

- Alueemme työpaikat tuntevat koulutussopimuksen ja sen mahdollisuudet.
- Alueemme työpaikat tuntevat oppisopimuksen ja sen mahdollisuudet.
- Alueemme työpaikat tuntevat mahdollisuuden siirtyä koulutussopimuksesta oppisopimukseen ja toisin päin.

19. Miten olette omassa työssänne edistäneet työelämässä oppimisen ja sen mahdollisuuksien tunnettavuutta työnantajien keskuudessa?

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 18–19.

Opettajien osaamisen kehittyminen

20. Onko koulutusalanne opettajilla mahdollisuus osallistua opettajien työelämäjaksoille?

- Kyllä
- Ei
- Emme tiedä

Mikäli vastaaja vastaa kysymykseen 18. kieltävästi, seuraa jatkokysymys 18.1

20.1. Perustelkaa vastauksenne.

21. Arvioikaa seuraavia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä – jokseenkin eri mieltä – osin samaa osin eri mieltä – jokseenkin samaa mieltä – täysin samaa mieltä

- Opettajien työelämäjaksoille osallistuminen on kehittänyt opettajien/kouluttajien ammattialakohtaista osaamista.
- Työelämässä oppimiseen liittyvä yhteistyö työelämän edustajien kanssa on kehittänyt opettajien/kouluttajien ammattialakohtaista osaamista.
- Muu kuin työelämässä oppimiseen liittyvä yhteistyö työelämän edustajien kanssa on kehittänyt opettajien/kouluttajien ammattialakohtaista osaamista.

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 20–21.

Työllistyminen ja työvoiman saatavuus

22. Opiskelijat työllistyvät työelämässä oppimisen jälkeen organisaatioihin, joissa ovat olleet työelämässä oppimassa.

- Ei koskaan
- Harvoin
- Joskus
- Usein

23. Työelämässä oppiminen edistää osaavan työvoiman saatavuutta alueellamme.

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Osin samaa osin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

Tarkentakaa halutessanne vastauksianne kysymyksiin 22–23.

Työelämässä oppimisen vahvuudet ja haasteet

24. Mitä vahvuuksia teillä on oppisopimuksena toteutettavassa työelämässä oppimisessa?

25. Mitä vahvuuksia teillä on koulutusopimuksella toteutettavassa työelämässä oppimisessa?

26. Mitä haasteita teillä on oppisopimuksena toteutettavassa työelämässä oppimisessa?

27. Mitä haasteita teillä on koulutusopimuksella toteutettavassa työelämässä oppimisessa?

Hyvät käytännöt

Tässä voitte halutessanne kuvata työelämässä oppimiseen liittyvän hyvän käytännön tai käytäntöjä. Käytäntö on kehittämänne tai käyttöön ottamanne toimintatapa tai toimintamalli, jonka olette kokeneet hyödylliseksi tai vaikuttavaksi ja jonka jakamisesta voisi olla hyötyä myös muille. Kuvatkaa käytäntö sillä tarkkuudella, että siitä ilmenee selkeästi mistä on kysymys. Voitte halutessanne liittää mukaan yhteystiedot tai linkin tai lähteen, josta löytyy lisätietoa kuvaamastanne käytännöstä.

Hyvistä käytännöistä tehdään arviointihankkeen lopussa kooste, joka toimitetaan kaikille arviointiin osallistuneille koulutuksen järjestäjille ja julkaistaan Karvin verkkosivuilla. Koosteesta kerrotaan, minkä koulutuksen järjestäjän käytännöstä on kysymys ja kuvataan käytäntö tiiviisti. Kiitos hyvien käytäntöjen jakamisesta!

Työelämässä oppimisen hyvän käytännön kuvaus

Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kokonaisarviointi (2022–2023)

Karvi arvioi vuosina 2022–2023 ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmää. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä uudistettiin osana ammatillisen koulutuksen reformia. Nykyiset tutkinnot ovat aiempaa laaja-alaisempia ja ne tarjoavat aiempaa laaja-alaisemmin erilaisia valinnan mahdollisuuksia suunnata osaamista yksilöllisten ja työelämän tarpeiden mukaisesti.

Arviointihankkeen suunnittelutyön pojaksi kartoitamme tässä kyselyssä muutamaa asiaa myös tutkintojärjestelmän kokonaisarviointiin. Arvioikaa seuraavia väittämiä ja perustelkaa vastauksenne.

1. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä (perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto) vastaa alueemme työelämän osaamistarpeisiin.

- Erittäin huonosti
- Huonosti
- Kohtalaisesti
- Melko hyvin
- Erittäin hyvin

Perustelkaa vastauksenne.

2. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä (perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto) vastaa opiskelijoiden osaamistarpeisiin.

- Erittäin huonosti
- Huonosti
- Kohtalaisesti
- Melko hyvin
- Erittäin hyvin

Perustelkaa vastauksenne

3. Mikä on arvionne siitä, miten tutkinnon perusteita kansallisella tasolla kehitetään vastaamaan työelämän tarpeita?

- Erittäin huonosti
- Huonosti
- Kohtalaisesti
- Melko hyvin
- Erittäin hyvin

Perustelkaa vastauksenne

4. Millaisia asioita olisi tärkeää selvittää ja arvioida tutkintojärjestelmän kokonaisarvioinnissa?
-

Palautetta Karville

1. Kysymykset olivat osuvia.
 - Täysin eri mieltä
 - Jokseenkin eri mieltä
 - Ei samaa eikä eri mieltä
 - Jokseenkin samaa mieltä
 - Täysin samaa mieltä
2. Halutessanne voitte tarkentaa vastauksianne yllä oleviin kysymyksiin.

3. Miten kehittäisitte vastaavien arviointien toteutusta?

4. Muuta palautetta Karville.

KIITOS VASTAUKSESTANNE!

